

ШЛЯХИ РОЗВИТКУ СИСТЕМ ІНФОРМАЦІЙНОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

Рашевська Н.В., здоб. ОС «Бакалавр»

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Р.М. Остапенко**
Державний біотехнологічний університет

У сучасному цифровому світі системи аналізу відіграють важливу роль у підвищенні ефективності та конкурентоспроможності підприємств. В Україні, як і в усьому світі, розвиток і використання таких систем стає дедалі більш резервною частиною бізнес-процесів. Однак, незважаючи на повільний прогрес, існує низка проблем та обмежень, які заважають якісному розвитку інформаційних систем обліку на українських підприємствах.

Інформаційні системи відіграють вирішальну роль в ефективному функціонуванні підприємств. В Україні ці системи необхідні для точного та своєчасного обліку, фінансового управління та прийняття рішень. Вони надають цінну інформацію про діяльність компанії, її фінансовий стан і сфери, що потребують поліпшення. Без належних систем бухгалтерського обліку підприємства залишилися б у невіданні, сліпо блукаючи лабіринтом цифр[1]. Адже, в свою чергу, організація обліку з використанням сучасних інформаційних має такі важливі завдання, як:

- вдосконалення Плану рахунків бухгалтерського обліку;
- автоматизація формування первинних документів на машинних носіях;
- розробка Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, які будуть безпосередньо регулювати питання інформаційного забезпечення підприємства;

Поточний стан інформаційних систем бухгалтерського обліку в Україні є неоднозначним. У той час як деякі підприємства впровадили сучасні технології та передове програмне забезпечення, інші все ще застрягли в кам'яному столітті, чіпляючись за застарілі ручні процеси. Ця нерівність створює інформаційний розрив між компаніями, перешкоджаючи співпраці та ефективності. Це все одно, що намагатися пробігти марафон, прив'язавши одну ногу до равлика.

В Україні найпоширеніші типи інформаційних систем бухгалтерського обліку, що використовуються підприємствами, варіюються від базових електронних таблиць до складніших програмних рішень. Деякі підприємства покладаються на таблиці Excel для відстеження своїх доходів і витрат, тоді як інші інвестують у спеціалізоване програмне забезпечення для бухгалтерського обліку[2]. Це

як різниця між написанням цифр на зворотному боці серветки та використанням модного калькулятора, за допомогою якого можна замовити піцу.

Існуючі інформаційні системи бухгалтерського обліку в Україні мають свої плюси та мінуси. З одного боку, ручні системи можуть здатися простими й економічними, але вони схильні до помилок і можуть забирати багато часу. З іншого боку, сучасне програмне забезпечення може автоматизувати процеси, підвищити точність і забезпечити аналіз даних у режимі реального часу, але воно вимагає початкових інвестицій і навчання. Це все одно, що вибирати між математичними обчисленнями пальцями або використанням калькулятора, який час від часу дає збій і дає неправильну відповідь.

В Україні є історія успіху, де підприємства впровадили надійні інформаційні системи бухгалтерського обліку. Деякі компанії мають інтегровані хмарні рішення, які дають їм змогу отримувати доступ до своїх фінансових даних з будь-якого місця, де є підключення до Інтернету. Інші пішли ще далі і включили у свої системи алгоритми штучного інтелекту та машинного навчання для аналізу даних та отримання цінної інформації. Це все одно, що перейти від використання рахунків до парку суперкомп'ютерів, які працюють на вас.

Однією з основних проблем розвитку інформаційних систем бухгалтерського обліку в Україні є брак інвестицій і ресурсів. Багато підприємств, особливо малі та середні підприємства, відчувають труднощі з виділенням коштів на модернізацію своїх систем. Це все одно, що намагатися купити Феррарі з обмеженим бюджетом: у підсумку ви отримуете іржавий велосипед.

Ще однією перешкодою є брак кваліфікованих фахівців у галузі інформаційних систем бухгалтерського обліку. Пошук компетентних людей, здатних проєктувати, впроваджувати й обслуговувати ці системи, схожий на спробу знайти єдинорога в копиці сіна. Це все одно що просити бабусю полагодити ваш смартфон - просто це не її компетенція.

Безпека та захист даних є найважливішими факторами, коли йдеться про інформаційні системи бухгалтерського обліку. Україна стикається з проблемами в забезпеченні конфіденційності, цілісності та доступності фінансових даних. Захищати конфіденційну інформацію від кіберзагроз і забезпечувати дотримання правил захисту даних - все одно, що намагатися побудувати фортецю із зефіру - ідея приємна, але не дуже безпечна[3].

Сучасні інформаційні системи бухгалтерського обліку в Україні повинні відповідати певним функціональним вимогам. Вони повинні мати можливість автоматизувати рутинні завдання, надавати фінансову

звітність у режимі реального часу, інтегруватися з іншими бізнес-системами та забезпечувати точність і надійність даних. Це як мати особистого помічника, який може виконувати сотню завдань, не впустивши жодного м'яча.

У розвитку систем інформаційного обліку на підприємствах України можуть виникати різні проблеми. Деякі з них включають обмежені інвестиції та кошти для розвитку, брак кваліфікованих кадрів з досвідом роботи в галузі обліку інформаційних систем, а також проблеми безпеки та захисту даних[4].

Насамкінець, системи управління інформаційними даними на підприємствах України мають стратегічне значення для ефективного управління та зростання бізнесу. Незважаючи на наявні проблеми та обмеження, існують нові шляхи розвитку, які включають підтримку з боку держави, а також ініціативи цього сектору.

Впровадження сучасних інформаційних систем обліку, що відповідають вимогам підприємств, дасть змогу підвищити ефективність роботи, удосконалити контроль і прийняття рішень. До того ж, варто зазначити, що задля того, аби вдосконалити управління доцільно буде реконструювати його інформаційну та технічну бази саме на основі автоматизованої системи обліку, контролю та аналізу з безпосереднім використанням автоматизованих робочих місць бухгалтера.

Інформаційні джерела

1. Бенько М.М. Інформаційні системи і технології в бухгалтерському обліку: монографія К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 336 с.
2. Карпенко М.Ю., Уфимцева В.Б. Інформаційні системи і технології в управлінні організацією. Частина I: X.: ХНАМГ, 2012. – 96 с
3. Вітер С.А., Світличин І.І. Захист облікової інформації та кібербезпека підприємства URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/11_ukr/80.pdf
4. Я. В. Бахарева Напрями розвитку інформаційних систем і технологій обліку підприємств малого та середнього бізнесу в Україні URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/11_2018/210.pdf
5. Чміль Г. Л., Кашена Н. Б., Остапенко Р. М. Моніторинг розвитку промислових ринків України: стан та перспективи в умовах глобалізації. Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом. Економічні науки. 2023. Вип. 3 (70). Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2023. С. 37-45. <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/37953>